

Rada Pedagogiczna

Szkoła Podstawowa nr 1 im. ks. Wacława
Rabczyńskiego w Wasilkowie

Szanowni Członkowie Rady Pedagogicznej,

Mając na względzie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) oraz artykuł 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.) wnoszę petycję o zmianę treści Statutu Szkoły Podstawowej nr 1 im. ks. Wacława Rabczyńskiego w Wasilkowie (Tekst jednolity z dnia 05.02.2019) w § 89 pkt 1. litera B., który dzisiaj ma następującą treść, cytuję: „obowiązkowego usprawiedliwiania nieobecności szkolnych, tj. przedstawienia swojemu wychowawcy pisemnego usprawiedliwienia nieobecności od rodziców/opiekunów, w terminie nie dłuższym niż tydzień od powrotu do szkoły lub zaświadczenia lekarskiego w przypadku nieobecności trwającej ponad 1 tydzień (5 dni nauki szkolnej);” koniec cytatu.

Zmiany, usunięcia, wymaga treść: „lub zaświadczenia lekarskiego w przypadku nieobecności trwającej ponad 1 tydzień (5 dni nauki szkolnej)”. Zmiana statutu szkoły leży w kompetencji Rady Pedagogicznej.

Uzasadnienie

1. Niezgodność rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwane RODO – Złamanie zasady minimalizacji danych

Zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. c) RODO, dane osobowe muszą być „adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane”. W kontekście usprawiedliwiania nieobecności ucznia w szkole celem przetwarzania danych jest usprawiedliwienie nieobecności, a nie weryfikacja stanu zdrowia dziecka. Wymaganie przez szkołę zaświadczenia lekarskiego, które zawiera dane dotyczące zdrowia, jest więc nadmiarowe i narusza zasadę minimalizacji danych.

Przekazanie zaświadczenia lekarskiego wiąże się z ujawnieniem szczególnej kategorii danych osobowych – danych dotyczących zdrowia (art. 9 ust. 1 RODO), co wymaga spełnienia szczególnych warunków przetwarzania, jak np. zgoda osoby, której dane dotyczą lub istnienie wyraźnej podstawy prawnej. Jednak w przypadku zaświadczenia lekarskiego wydanego w celu usprawiedliwienia nieobecności w szkole, szkoła nie ma prawa żądać informacji o stanie zdrowia ucznia. Szkoła, jako instytucja publiczna, musi działać na podstawie i w granicach prawa, vide art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Nie ma w polskim obrocie prawnym nadanej szkole podstawy do żądania zaświadczenia lekarskiego, w celu usprawiedliwienia nieobecności. Organy nadzoru, w tym UODO, jasno stwierdzają, że rodzic, usprawiedliwiając nieobecność dziecka, nie musi podawać przyczyny absencji (dołączam newsletter UODO z grudnia 2022 r., tekst ze str. 3). Usprawiedliwienie w postaci zaświadczenia lekarskiego w przypadku nieobecności trwającej ponad 1 tydzień (5 dni nauki szkolnej) to podanie przyczyny absencji, którą w tym przypadku jest choroba lub była choroba.

W związku z tym, jeśli szkoła wymaga zaświadczenia lekarskiego, którego celem jest nie tylko potwierdzenie nieobecności, ale również stan zdrowia, mamy do czynienia ze złamaniem zasady minimalizacji danych, ponieważ dane te nie są niezbędne do osiągnięcia celu, jakim jest usprawiedliwienie nieobecności.

2. Brak obowiązku wystawienia zaświadczenia przez lekarza – Przepisy dotyczące świadczeń zdrowotnych

Wydawanie zaświadczeń lekarskich przez lekarzy, w tym lekarzy POZ, jest regulowane przepisami dotyczącymi świadczeń gwarantowanych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) oraz ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Lekarze są zobowiązani do wystawiania zaświadczeń wyłącznie w przypadkach przewidzianych prawem, w art. 16 ust.1 pkt 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wymienione są te, które są finansowane ze środków publicznych, a więc dla pacjenta są bezpłatne. Nieodpłatne zaświadczenia lekarskie Pacjent może otrzymać bezpłatnie zaświadczenia i orzeczenia lekarskie związane z:

- dalszym leczeniem,
- rehabilitacją,
- niezdolnością do pracy (ZUS ZLA),
- kontynuowaniem nauki,
- uczestnictwem dzieci, uczniów, słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli i studentów w zajęciach sportowych i w zorganizowanym wypoczynku,
- orzeczenia i zaświadczenia lekarskie wydawane dla celów pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- orzecznictwa o niepełnosprawności,
- uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego,
- lub ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie
- zaświadczenie lekarskie lub zaświadczenie wystawione przez położną, wydawane dla celów uzyskania dodatku z tytułu urodzenia dziecka lub jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Nie ma jednak podstaw prawnych zobowiązujących lekarza do wystawienia zaświadczenia wyłącznie w celu usprawiedliwienia nieobecności ucznia w szkole. Tym samym, lekarze mogą odmówić wydania takiego zaświadczenia, jeżeli nie jest ono uzasadnione medycznie. Zaświadczenia dotyczące usprawiedliwiania nieobecności dziecka w szkole nie mieszczą się w katalogu świadczeń gwarantowanych, a ich wydanie często wiąże się z dodatkową odpłatnością.

3. Odpłatność za wydanie zaświadczenia lekarskiego

W przypadku zaświadczeń, które nie są objęte świadczeniami gwarantowanymi przez NFZ, placówki medyczne mają prawo pobierać opłaty. Wysokość opłat jest regulowana wewnętrznymi przepisami przychodni, a koszty mogą się różnić w zależności od rodzaju zaświadczenia, dlatego nie podaję ich ceny. W praktyce rodzice, którzy są zmuszeni do uzyskania zaświadczenia lekarskiego, muszą ponosić nieuzasadnione koszty związane z jego wydaniem, co dodatkowo potwierdza brak podstaw do żądania takiego dokumentu przez szkołę.

Podsumowanie

Zapis statutu szkoły wymagający zaświadczenia lekarskiego po nieobecności trwającej dłużej niż 5 dni nauki jest niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności z RODO (zasadą minimalizacji danych) i ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej. Wymaganie od rodziców płatnych zaświadczeń lekarskich, które zawierają informacje o stanie zdrowia dziecka, narusza ochronę danych osobowych i naraża rodziców na niepotrzebne koszty związane z odpłatnym wydaniem dokumentu przez lekarza.

Szkoła powinna umożliwić rodzicom usprawiedliwienie nieobecności dziecka bez konieczności dostarczania zaświadczenia lekarskiego, zgodnie ze stanowiskiem UODO wskazanym w newsletterze z grudnia 2022 r. Wnoszę zatem, jak na wstępie petycji, o usunięcie zapisu dotyczącego usprawiedliwiania nieobecności trwających co najmniej 5 dni nauki szkolnej, tak aby zaświadczenie lekarskie nie było wymagane do usprawiedliwienia nieobecności.

Mając na względzie treść art. 8 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (obowiązek publikacji na stronie internetowej odwzorowania cyfrowego treści petycji) proszę podczas publikacji zanonimizować moje dane osobowe i ich nie ujawniać.

Z poważaniem

Dane osobowe
składającego petycję
zostały zanonimizowane

Załącznik: newsletter UODO Nr 12/2022 (45)